

Ірина Колегаєва
доктор філологічних наук,
професор кафедри лексикології та стилістики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Юлія Рядченко
магістр факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

ХУДОЖНІЙ ХРОНОТОП В РОМАНІ ЛОРЕН ВАЙСБЕРГЕР
«ДИЯВОЛ НОСИТЬ PRADA»

Виконане дослідження дозволяє зробити висновок про те, що роман Лорен Вайсбергер «*Диявол носить Prada*» є одним з найвідоміших та найпопулярніших літературних творів початку ХХІ століття. «*Диявол носить Prada*» — це

напіввигаданий, дуже критичний погляд на манхеттенську еліту, що створений на автобіографічній основі — досвіді роботи Лорен Вайсбергер в журналі *Vogue*. Існує багато припущень, що прототипом головної героїні книги, Міранди Прістлі, є Анна Вінтур, а вигадана видавнича компанія *Еліас-Кларк* у книзі створена за моделлю існуючої в США *Condé Nast*. Книга наповнена багатьма комічними аспектами, які викривають реальний світ високої моди.

Роман був опублікований у виданні *Broadway Books* в 2003-ому році. Майже одразу після виходу він опинився в списку бестселерів *New York Times* та згодом став основою для однойменного фільму 2006 року з Меріл Стріп, Енн Хетевей та Емілі Блант у головних ролях.

Цікавим фактом є те, що згадані в «*Диявол носить Prada*» місця подій та персонажі мають реальні відповідники. Саме цей факт і спричинив такий попит на роман та його екранізацію — усім хотілося побачити неприступний і закритий світ модних видань таким, яким він є насправді.

Слід зазначити, що ця книга не є зразком елітарної літератури. Текст написаний розмовною мовою, з вживанням тематичної лексики даної сфери, сленгу, лайки, їдкої іронії. Попри це у творі час від часу зустрічаються описи навколишнього середовища, що насичені цікавими художніми засобами, яскраві описи зовнішності героїв та опоетизовані згадки про місто Нью-Йорк.

В романі виділяємо лише один значущий художній простір — це офіс Нью-Йоркського відділення журналу «*Подіум*», що знаходиться у відомій будівлі *Еліас Кларк*. Описи місця подій в книзі переважно короткі, в середньому займають кілька речень. Зображений художній простір в романі Л. Вайсбергер «*Диявол носить Prada*» є переважно закритим, найчастіше з ним використовуються епітети та метафори. Найчастіше зустрічаються короткі, але влучні описи. Завдяки цьому висновуємо, що на розкриття персонажів у творі впливає саме замкнений простір в образі будівлі *Еліас Кларк*, яка є головним місцем подій. В цьому місці відбувається все, що рухає сюжет; воно докорінно змінює життя героїв, їх звички. Також *Еліас Кларк* — багатогранна офісна компанія, бо тут є і «страшний» Нью-Йоркський відділ видання журналу

«Подіум», і місце, яке надихнуло головну героїню спробувати себе знову й повернутися до роботи редактора. А всі події, що відбуваються у відкритому просторі так чи інакше пов'язані з головною будівлею або доповнюють її описи.

Завданням авторки було описати реальний стан подій у сфері високої моди з середини, поділившись з читачами власним, інсайдерським досвідом. І вона його виконала, помістивши увесь «фешн світ» під дахом будівлі *Еліас Кларк*. Досліження визначає, що саме замкнений простір офісу змінює персонажів, змушуючи їх поглянути на себе з іншого боку та підкоритися загальноприйнятим й водночас безглузким правилам. Втім, головна героїня Андреа Сакс змогла залишитися вірній собі навіть під гнітом цього місця та більшості колег, хоча шлях до цієї «перемоги» був насичений досить важкими випробуваннями.

Щодо художнього часу твору, то навіть з декількома прикладами стрибків часу у фабульне минуле та майбутнє, він розкриває події лінійно, переважно в хронологічній послідовності. Час у «*Диявол носить Prada*» ущільнюється, коли головна героїня влаштовується на роботу секретаркою Міранди Прістлі, що безпосередньо впливає на внутрішній світ дівчини та з Важливо додати, що художній час твору впливає на головну героїню. В період, коли щільність подій надзвичайно висока, вона втрачає своє власне «Я»: забагато зважає на думку інших про неї, ставить під сумнів свої ідеали та переконання, постійно втомлюється, віддаляється від родини, подруги та хлопця. Але до цього напруженого періоду та після в її житті панує гармонія й внутрішній спокій, вона по-справжньому насолоджується життям, коли щільність подій є помірною змінює її життя.

Здавалося б, працюючи на Міранду, Андреа Сакс мала усе, що бажала шукаючи роботу: багато впливових знайомих у видавничій сфері, перспективу отримати рекомендацію від головної редакторки журналу «*Подіум*» для роботи в омріяному журналі «*Нью-Йоркер*», певний вплив в індустрії моди... Але, їй знадобилося «*eleven months, forty-four weeks, and some 3,080 hours of work*» щоб зрозуміти для себе декілька важливих речей. По-перше: її шлях до поставленої мети через брудний «фешн-світ» не вартий зневажанням найдорожчим, що в неї

є: родиною, близькою подругою та власним здоров'ям. А також те, що її начальниця — жахлива людина, яка не заслуговує на будь-які виправдання.

Але саме такий «тернистий» шлях — через домінуючий в романі художній простір редакції модного журналу «Подіум» та художній час цього періоду з великою щільністю подій — загартував Андреа, визначив її справжні цінності, змусивши позбутися нав'язних іншими персонажами упереджень та вказав шлях до переосмисленої мети, не забуваючи про самоповагу до себе та гармонію в житті.

Список використаної літератури

1. Часопростір. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D1%80>
2. What is the Chronotope? [Електронний ресурс]. — Режим доступу : URL : <https://www.perlego.com/knowledge/study-guides/what-is-the-chronotope/>
3. [The Devil Wears Prada \(novel\)](#). [Електронний ресурс]. — Режим доступу : URL : [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Devil_Wears_Prada_\(novel\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Devil_Wears_Prada_(novel)).